

4. ผลการทดลองและวิจารณ์

การทดลองที่ 1

บัวผันพันธุ์ไคเร็กเตอร์ จอร์คที่มัวร์

อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของบัวผันพันธุ์ไคเร็กเตอร์ จอร์ค ที่ มัวร์

อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูก และอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลองที่มีผลต่อจำนวนใบตี่ จำนวนดอก ขนาดดอก และจำนวนกลีบดอกของบัวผันพันธุ์ไคเร็กเตอร์ จอร์ค ที่ มัวร์ และผลการวิเคราะห์ทางสถิติ แสดงไว้ในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลองที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของบัวผันพันธุ์ไคเร็กเตอร์ จอร์ค ที่ มัวร์

คำรับการทดลอง*	จำนวนใบตี่ เฉลี่ย/เดือน	จำนวนดอก เฉลี่ย/เดือน	ขนาดดอก (ซม.)	จำนวนกลีบดอก
1	12.41	16.00 a	12.00 d	23.05
2	10.09	11.50 b	13.06 cd	24.44
3	10.58	11.72 b	13.03 cd	24.94
4	13.46	14.95 ab	13.59 bc	24.83
5	12.20	12.61 ab	14.01 abc	22.58
6	12.11	13.28 ab	14.11 abc	24.50
7	14.15	16.06 a	14.17 abc	26.03
8	11.86	12.94 ab	14.86 ab	23.72
9	12.49	13.34 ab	15.17 a	25.83
F-test	3.46 ^{ms}	3.40*	0.53 ^{**}	4.92 ^{ms}
C.V.(%)	15.3	13.57	5.27	9.08

* คำรับที่ 1 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 3.97 ก./กก. ดิน
คำรับที่ 2 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 2.64 ก./กก. ดิน
คำรับที่ 3 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 1.75 ก./กก. ดิน
คำรับที่ 4 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 2.38 ก./กก. ดิน

คำรับที่ 5 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 1.65 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 6 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 1.08 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 7 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 1.70 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 8 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 0.94 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 9 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 0.67 ก./กก. ดิน

จำนวนดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.1 จะพบว่าอิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลองมีผลให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน ของบัวผันพันธุ์ไครเร็กเตอร์ ๑ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวผันพันธุ์ไครเร็กเตอร์ ๑ ในคำรับที่ 7 และคำรับที่ 1 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.97 ก./กก.ดิน) จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน สูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 16.06 และ 16.00 ดอกตามลำดับและไม่แตกต่างจากบัวผันพันธุ์ไครเร็กเตอร์ ๑ ในคำรับที่ 4, 5, 6, 8 และ 9 คิดเป็น 14.95, 12.61, 13.28, 12.94 และ 13.34 ดอกตามลำดับ ส่วนบัวผันพันธุ์ไครเร็กเตอร์ ๑ ในคำรับที่ 2 และคำรับที่ 3 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.75 ก./กก.ดิน) จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนต่ำสุดและต่ำกว่าคำรับที่ 7 และคำรับที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคิดเป็น 11.50 และ 11.72 ดอก ตามลำดับ

ขนาดดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.1 จะพบว่าอิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลองมีผลทำให้ขนาดดอกของบัวผันพันธุ์ไครเร็กเตอร์ ๑ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวผันพันธุ์ไครเร็กเตอร์ ๑ ในคำรับที่ 9 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.67 ก./กก.ดิน) จะให้ขนาดดอกสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 15.17 ซม. และไม่แตกต่างจากบัวผันพันธุ์ไครเร็กเตอร์ ๑ ในคำรับที่ 8, 7, 6 และ 5 คิดเป็น 14.86, 14.17, 14.11 และ 14.01 ซม. ตามลำดับ บัวผันพันธุ์ไครเร็กเตอร์ ๑ ในคำรับที่ 1 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.97 ก./กก.ดิน) จะให้ขนาดดอกต่ำสุดและไม่แตกต่างจากบัวผันพันธุ์ไครเร็กเตอร์ ๑ ในคำรับที่ 3 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.75 ก./กก.ดิน) และคำรับที่ 2 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.64 ก./กก.ดิน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคิดเป็น 12.00, 13.03 และ 13.06 ซม. ตามลำดับ ส่วนบัวผันพันธุ์ไครเร็กเตอร์ ๑ ในคำรับที่ 4 (ปลูกใน

ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.38 ก./กก.ดิน) จะให้ขนาดดอก 13.59 ซม. ซึ่งไม่แตกต่างจากบัวผันพันธุ์ไคเร็กเตอร์ฯ ที่ปลูกในตำรับที่ 2, 3, 5, 6, 7 และ 8

จำนวนกลีบดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.1 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลอง ไม่มีผลให้จำนวนกลีบดอกของบัวผันพันธุ์ไคเร็กเตอร์ฯ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวผันพันธุ์ไคเร็กเตอร์ฯ ในตำรับที่ 7 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.70 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้จำนวนกลีบดอกสูงสุดเท่ากับ 26.03 กลีบ ส่วนบัวผันพันธุ์ไคเร็กเตอร์ฯ ในตำรับที่ 5 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.65 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้จำนวนกลีบดอกต่ำสุดเท่ากับ 22.58 กลีบ

จำนวนใบตี่ เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.1 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลอง ไม่มีผลให้จำนวนใบตี่เฉลี่ย/เดือน ของบัวผันพันธุ์ไคเร็กเตอร์ฯ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวผันพันธุ์ไคเร็กเตอร์ฯ ในตำรับที่ 7 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.70 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้จำนวนใบตี่เฉลี่ย/เดือน สูงสุดเท่ากับ 14.5 ใบ ส่วนบัวผันพันธุ์ไคเร็กเตอร์ฯ ในตำรับที่ 2 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.64 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้ใบตี่เฉลี่ย/เดือน ต่ำสุดเท่ากับ 10.09 ใบ

เมื่อพิจารณาจากจำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน จะพบว่า การที่บัวผันพันธุ์ไคเร็กเตอร์ จอร์คทีมัวร์ ซึ่งปลูกในกระถางขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. (ตำรับที่ 7-9) จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับบัวผันพันธุ์ไคเร็กเตอร์ฯ ใน ซึ่งปลูกในกระถางขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. (ตำรับที่ 4-6) และการที่บัวผันพันธุ์ไคเร็กเตอร์ฯ ซึ่งปลูกในกระถางขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ในตำรับที่ 2 และ 3 ยกเว้นตำรับที่ 1 จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวผันพันธุ์ไคเร็กเตอร์ฯ ที่ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.70 ก./กก.ดิน (ตำรับที่ 7) ซึ่งให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 16.06 ดอก นั้นน่าจะผลเนื่องมาจากขนาดของกระถางซึ่งจะมีผลต่อปริมาตรของดินปลูก ซึ่งเป็นแหล่งให้ธาตุอาหารและเป็นที่ซึบเกาะของรากบัว ส่วนการที่บัวผันพันธุ์ไคเร็กเตอร์ฯ ในตำรับที่ 1 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.97 ก./กก.ดิน ให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนสูงสุดและสูงกว่าบัวผันพันธุ์ไคเร็กเตอร์ฯ ในตำรับที่ 2 และตำรับที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิตินั้นอาจเนื่องมาจากบัวผันพันธุ์ไคเร็กเตอร์ฯ ในตำรับที่ 1 ได้รับปุ๋ยในอัตราที่สูงกว่า บัวผันพันธุ์ไค

เร็กเตอร์^๔ ในคำรับที่ 2 และ คำรับที่ 3 แต่เมื่อพิจารณาถึงขนาดคอกจะพบว่าบัวผันพันธุ์ไคเร็กเตอร์^๔ ในคำรับที่ 1 ให้ขนาดคอกเล็กที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเนื่องจาก บัวผันพันธุ์ไคเร็กเตอร์^๔ ในคำรับที่ 1 ให้จำนวนคอกมากจึงมีความต้องการอาหารไปใช้ในการเจริญเติบโตของคอกมากแต่เนื่องจากกระถางปลูกมีขนาดเล็กจึงทำให้บัวผันนอกนอกกระถางและเป็นสาเหตุให้ใบไหม้ เนื่องจากใบบางส่วนไม่มีโอกาสได้สัมผัสกับน้ำ ซึ่งน่าจะมีผลให้ใบไม่สามารถสังเคราะห์แสงได้เต็มที่ทำให้มีอาหารไปเลี้ยงคอกไม่เต็มที่คอกจึงมีขนาดเล็ก ประกอบกับดินปลูกมีปริมาณน้อย (ความลึกดิน 10 ซม.) จึงไม่สามารถปลดปล่อยธาตุอาหารให้พืชใช้ในการเจริญเติบโตได้เต็มที่จึงมีผลให้คอกมีขนาดเล็ก และเมื่อพิจารณาร่วมกับองค์ประกอบของผลผลิตอื่น ๆ เช่น จำนวนกลีบดอก และ จำนวนใบตื้นเฉลี่ย/เดือน จะเห็นได้ว่า บัวผันพันธุ์ไคเร็กเตอร์^๔ ที่ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.08 ก./กก ดิน (คำรับที่ 6) น่าจะให้ผลตอบแทนคุ้มค่าที่สุดเนื่องจากให้จำนวนคอกเฉลี่ย/เดือน ขนาดคอก จำนวนกลีบดอก และจำนวนใบตื้นเฉลี่ย/เดือน สูงคิดเป็น 13.28 คอก, 14.11 ซม., 24.50 กลีบ และ 12.11 ใบตามลำดับซึ่งไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวผันพันธุ์ไคเร็กเตอร์^๔ ที่ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ในคำรับที่ 7 และคำรับที่ 9 ซึ่งให้จำนวนคอกเฉลี่ย/เดือน และขนาดคอกสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากการปลูกบัวผันพันธุ์ไคเร็กเตอร์^๔ ในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. จะมีต้นทุนต่ำกว่าการปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ส่วนบัวผันพันธุ์ไคเร็กเตอร์^๔ ในคำรับที่ 5 แม้จะให้จำนวนคอกเฉลี่ย/เดือน และขนาดคอกไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวผันพันธุ์ไคเร็กเตอร์^๔ ในคำรับที่ 6 แต่มีแนวโน้มที่จะให้จำนวนกลีบดอกต่ำสุดเท่ากับ 22.58 กลีบ

การทดลองที่ 2

บัวผันพันธุ์ฉลองขวัญ

อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของบัวผันพันธุ์ฉลองขวัญ

อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลองที่มีผลต่อจำนวนใบตื้น จำนวนคอก ขนาดคอก และจำนวนกลีบดอกของบัวผันพันธุ์ฉลองขวัญและผลการวิเคราะห์ทางสถิติ แสดงไว้ในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลองที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของบัวผันพันธุ์ฉลองขวัญ

คำรับการทดลอง*	จำนวนใบดี เฉลี่ย/เดือน	จำนวนดอก เฉลี่ย/เดือน	ขนาดดอก (ซม.)	จำนวนกลีบดอก
1	11.84	10.22	13.48 cd	147.56
2	12.31	11.39	13.60 bcd	152.89
3	14.62	15.61	12.74 d	144.80
4	15.60	14.55	13.99 a-d	148.28
5	15.70	14.17	13.81 bcd	147.83
6	14.94	15.00	14.08 abc	147.39
7	16.41	12.33	14.87 ab	145.50
8	13.98	11.89	15.26 a	150.58
9	16.93	14.39	14.91 ab	147.03
F-test	6.40 ^{ns}	9.08 ^{ns}	0.47 ^{**}	59.54 ^{ns}
C.V.(%)	17.2	22.68	4.89	5.21

* คำรับที่ 1 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 3.97 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 2 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 2.64 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 3 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 1.75 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 4 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 2.38 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 5 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 1.65 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 6 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 1.08 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 7 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 1.70 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 8 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 0.94 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 9 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 0.67 ก./กก. ดิน

จำนวนดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.2 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลอง ไม่มีผลให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนของบัวผันพันธุ์ฉลองขวัญ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวผันพันธุ์ฉลองขวัญในคำรับที่ 3 ซึ่งปลูกใน

ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.75 ก./กก.ดิน มี
 แนวน้ำให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน สูงสุดเท่ากับ 15.61 ดอก ส่วนบัวผันพันธุ์ฉลองขวัญในคำรับที่ 1 ซึ่ง
 ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.97 ก./กก.ดิน มี
 แนวน้ำให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน ต่ำสุดเท่ากับ 10.22 ดอก

ขนาดดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.2 จะพบว่าอิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของ
 ดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลอง มีผลทำให้ขนาดดอกของบัวผันพันธุ์ฉลองขวัญ แตกต่าง
 กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวผันพันธุ์ฉลองขวัญ ในคำรับที่ 8 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาด
 เส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.94 ก./กก.ดิน) จะให้ขนาดดอกสูงสุด
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 15.26 ซม. และไม่แตกต่างจากบัวผันพันธุ์ฉลองขวัญในคำรับที่ 9, 7, 6
 และ 4 ตามลำดับ บัวผันพันธุ์ฉลองขวัญในคำรับที่ 3 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม.
 ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.75 ก./กก.ดิน) จะให้ขนาดดอกต่ำสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ
 12.74 ดอกและไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากบัวผันพันธุ์ฉลองขวัญในคำรับที่ 1, 2, 5 และ 4
 คิดเป็น 13.48, 13.60, 13.81 และ 13.99 ซม. ตามลำดับ

จำนวนกลีบดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.2 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึก
 ของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลอง ไม่มีผลให้จำนวนกลีบดอกของบัวผันพันธุ์ฉลองขวัญ
 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวผันพันธุ์ฉลองขวัญในคำรับที่ 2 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูก
 ขนาด เส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.64 ก./กก.ดิน มีแนวน้ำให้
 จำนวนกลีบดอกสูงสุดเท่ากับ 152.89 กลีบ ส่วนบัวผันพันธุ์ฉลองขวัญในคำรับที่ 3 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูก
 ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.75 ก./กก.ดิน มีแนวน้ำให้จำนวน
 กลีบดอกต่ำสุดเท่ากับ 144.80 กลีบ

จำนวนใบดี เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.2 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของ
 ดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลองไม่มีผลให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือน ของบัวผันพันธุ์ฉลอง
 ขวัญ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวผันพันธุ์ฉลองขวัญในคำรับที่ 9 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูก
 ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.67 ก./กก.ดิน มีแนวน้ำให้จำนวน
 ใบดีเฉลี่ย/เดือน สูงสุดเท่ากับ 16.93 ใบ ส่วนบัวผันพันธุ์ฉลองขวัญในคำรับที่ 1 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูก
 ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.97 ก./กก.ดิน มีแนวน้ำให้ใบดีเฉลี่ย
 /เดือน ต่ำสุดเท่ากับ 11.84 ใบ

เนื่องจากบัวผันพันธุ์ฉลองขวัญในแต่ละตำรับทดลองจะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน จำนวนกลีบดอกและจำนวนใบเฉลี่ย/เดือน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่จะให้ขนาดดอกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การพิจารณาการเจริญเติบโตของบัวผันพันธุ์ฉลองขวัญจึงให้ความสำคัญกับขนาดดอกเป็นอันดับแรกซึ่งพบว่าบัวผันพันธุ์ฉลองขวัญในตำรับที่ 4 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.38 ก./กก.ดิน) น่าจะให้ผลตอบแทนคุ้มค่าที่สุดเนื่องจากให้ขนาดดอกสูงคิดเป็น 13.99 ซม. ซึ่งไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวผันพันธุ์ฉลองขวัญ ที่ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ในตำรับที่ 8 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.94 ก./กก.ดิน) เนื่องจากการปลูกบัวผันพันธุ์ฉลองขวัญในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. จะมีต้นทุนต่ำกว่าการปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม.

การทดลองที่ 3

บัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์

อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของบัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์

อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลองที่มีผลต่อจำนวนใบเฉลี่ย จำนวนดอก ขนาดดอก และจำนวนกลีบดอกของบัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์และผลการวิเคราะห์ทางสถิติ แสดงไว้ในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลองที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของบัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์

ตำรับการทดลอง*	จำนวนใบดี เฉลี่ย/เดือน	จำนวนดอก เฉลี่ย/เดือน	ขนาดดอก (ซม.)	จำนวนกลีบดอก
1	10.10 c	10.11	8.01 cd	27.33 b
2	10.86 bc	10.78	8.00 cd	27.58 b
3	11.42 abc	11.45	7.59 d	27.00 b
4	11.82 abc	10.50	8.34 bc	30.97 ab
5	11.56 abc	10.67	8.75 ab	29.67 ab
6	11.87 abc	11.00	9.15 a	31.06 ab
7	13.67 a	11.28	8.96 ab	32.17 a
8	12.96 ab	11.11	9.12 a	31.83 a
9	13.53 a	11.22	9.03 a	31.06 ab
F-test	1.64*	0.72 ^{ns}	0.13 ^{**}	4.58*
C.V.(%)	10.7	7.79	4.22	7.17

* ตำรับที่ 1 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 3.97 ก./กก. ดิน
 ตำรับที่ 2 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 2.64 ก./กก. ดิน
 ตำรับที่ 3 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 1.75 ก./กก. ดิน
 ตำรับที่ 4 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 2.38 ก./กก. ดิน
 ตำรับที่ 5 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 1.65 ก./กก. ดิน
 ตำรับที่ 6 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 1.08 ก./กก. ดิน
 ตำรับที่ 7 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 1.70 ก./กก. ดิน
 ตำรับที่ 8 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 0.94 ก./กก. ดิน
 ตำรับที่ 9 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 0.67 ก./กก. ดิน

จำนวนดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.3 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลอง ไม่มีผลให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนของบัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์ในตำรับที่ 3 ซึ่งปลูกในภาชนะ

ปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.75 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน สูงสุดเท่ากับ 11.45 ดอก ส่วนบัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์ในตำรับที่ 1 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.97 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน ต่ำสุดเท่ากับ 10.11 ดอก

ขนาดดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.3 จะพบว่าอิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลอง มีผลทำให้ขนาดดอกของบัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์ แตกต่างกันอย่างมีทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์ในตำรับที่ 6 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.08 ก./กก.ดิน) ตำรับที่ 8 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.94 ก./กก.ดิน) และตำรับที่ 9 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.67 ก./กก.ดิน) ให้ขนาดดอกสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญเท่ากับ 9.15, 9.12 และ 9.03 ซม.ตามลำดับ และไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์ในตำรับที่ 7 และ 5 ซึ่งให้ขนาดดอกเท่ากับ 8.96 และ 8.75 ตามลำดับ บัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์ในตำรับที่ 3 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.75 ก./กก.ดิน) จะให้ขนาดดอกต่ำสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 7.59 ซม.และไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากบัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์ในตำรับที่ 2 และ 1 คิดเป็น 8.00 และ 8.01 ซม. ตามลำดับ ส่วนบัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์ในตำรับที่ 4 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.38 ก./กก.ดิน) ให้ขนาดดอกเท่ากับ 8.34 ซม. ซึ่งไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์ในตำรับที่ 1, 2, 5 และ 7 ตามลำดับ

จำนวนกลีบดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.3 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลอง มีผลให้จำนวนกลีบดอกของบัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์ในตำรับที่ 7 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.70 ก./กก.ดิน) และ 8 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.94 ก./กก.ดิน) จะให้จำนวนกลีบดอกสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 32.17 และ 31.83 กลีบตามลำดับ และไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์ ในตำรับที่ 9, 6, 4 และ 5 ซึ่งให้จำนวนกลีบดอกเท่ากับ 31.06, 31.06, 30.97 และ 29.67 กลีบตามลำดับ ส่วนบัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์ในตำรับที่ 3(ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.75 ก./กก.ดิน) ตำรับที่ 1(ปลูก

ในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.97 ก./กก.ดิน) และ
 คำรับที่ 2 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.64 ก./กก.
 ดิน) จะให้จำนวนกลีบดอกต่ำสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 27.00, 27.33 และ 27.58 กลีบ
 ตามลำดับ

จำนวนใบดี เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.3 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึก
 ของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลอง มีผลให้จำนวน ใบดีเฉลี่ย/เดือนของบัวผันพันธุ์ศรี
 สมบูรณ์แตก ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยบัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์ในคำรับที่ 7 (ปลูกในภาชนะ
 ปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.70 ก./กก.ดิน) และ 9 (ปลูกใน
 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.67 ก./กก.ดิน) จะให้
 จำนวน ใบดีเฉลี่ย/เดือนสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 13.67 และ 13.53 ใบตามลำดับ บัวผันพันธุ์
 ศรีสมบูรณ์ ในคำรับที่ 1 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ย
 อัตรา 3.97 ก./กก.ดิน) จะให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือนต่ำสุดเท่ากับ 10.10 ใบ ส่วนบัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์
 ในคำรับที่ 2 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.64 ก./
 กก.ดิน) จะให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือนเท่ากับ 10.86 ใบซึ่งต่ำกว่าบัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์ในคำรับที่ 7 และ
 คำรับที่ 9 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์ใน
 คำรับที่ 1, 3, 5, 4, 6 และ 8 คิดเป็น 10.10, 11.42, 11.56, 11.82, 11.87 และ 12.96 ใบตามลำดับ

เนื่องจากบัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์ในแต่ละคำรับทดลองจะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน ไม่แตกต่าง
 กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่จะให้ขนาดดอก จำนวนกลีบดอก และจำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือนแตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ การพิจารณาการเจริญเติบโตของบัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์จึงให้ความสำคัญ
 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยเริ่มจากขนาดดอก จำนวนกลีบดอก และจำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือน ตามลำดับ
 ซึ่งพบว่าบัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์ในคำรับที่ 5 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความ
 ลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.65 ก./กก.ดิน) น่าจะให้ผลตอบแทนคุ้มค่าที่สุดเนื่องจากให้ขนาดดอก
 จำนวนกลีบดอก จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือน สูงคิดเป็น 8.75 ซม., 29.67 กลีบและ 11.56 ใบตามลำดับซึ่งไม่
 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์ ที่ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง
 120 ซม. ในคำรับที่ 7-9 ซึ่งให้ขนาดดอก จำนวนกลีบดอก จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือน สูงสุดอย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติ เนื่องจากการปลูกบัวผันพันธุ์ผลองขวัญในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. จะมี
 ต้นทุนต่ำกว่าการปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. และน่าจะให้ผลตอบแทนคุ้มค่า
 กว่าบัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์ในคำรับที่ 6 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึก

ดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.08 ก./กก.ดิน) ซึ่งให้ขนาดดอก จำนวนกลีบดอก จำนวนใบเฉลี่ย/เดือน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์ในดำรับที่ 5 เนื่องจากบัวผันพันธุ์ศรีสมบูรณ์ในดำรับที่ 5 มีความลึกดินต่ำกว่าหรือใช้ปริมาณดินปลูกน้อยกว่า จึงมีต้นทุนต่ำกว่าดำรับที่ 6

การทดลองที่ 4

บัวผันพันธุ์มั่งคดอุบล

อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูก และอัตราปุ๋ยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของบัวผันพันธุ์มั่งคดอุบล

อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละดำรับการทดลองที่มีผลต่อจำนวนใบเฉลี่ย จำนวนดอก ขนาดดอก และจำนวนกลีบดอกของบัวผันพันธุ์มั่งคดอุบลและผลการวิเคราะห์ทางสถิติ แสดงไว้ในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินและอัตราปุ๋ยในแต่ละดำรับการทดลองที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของบัวผันพันธุ์มั่งคดอุบล

ดำรับการทดลอง*	จำนวนใบเฉลี่ย/เดือน	จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน	ขนาดดอก (ซม.)	จำนวนกลีบดอก	จำนวนหน่อ/กระถาง
1	19.44 c	5.33 c	13.22	32.89	5.00 c
2	23.36 c	5.05 c	13.33	32.17	7.70 bc
3	20.33 c	5.17 c	12.99	31.25	7.00 bc
4	21.74 c	7.17 b	14.00	33.08	9.30 ab
5	26.20 bc	8.22 ab	13.69	32.64	8.70 abc
6	33.55 ab	8.17 ab	13.60	31.67	10.00 ab
7	34.67 ab	7.72 b	14.46	32.67	9.00 abc
8	32.25 ab	7.11 b	14.55	33.17	8.70 abc
9	37.57 a	9.61 a	13.84	31.64	12.00 a
F-test	24.18**	0.87**	0.50 ^{ns}	1.44 ^{ns}	4.37*
C.V.(%)	17.76	13.22	5.16	3.71	24.33

- * คำรับที่ 1 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 3.97 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 2 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 2.64 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 3 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 1.75 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 4 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 2.38 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 5 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 1.65 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 6 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 1.08 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 7 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 1.70 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 8 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 0.94 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 9 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 0.67 ก./กก. ดิน

จำนวนดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.4 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลอง มีผลให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนของบัวฝรั่งพันธุ์มั่งคผลอุบลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเชิงทางสถิติโดยบัวฝรั่งพันธุ์มั่งคผลอุบลในคำรับที่ 9 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.67 ก./กก.ดิน) จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคิดเป็น 9.61 ดอก และไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวฝรั่งพันธุ์มั่งคผลอุบล ในคำรับที่ 5 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.65 ก./กก.ดิน) และคำรับที่ 6 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.08 ก./กก.ดิน) ซึ่งจะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนคิดเป็น 8.22 และ 8.17 ดอกตามลำดับ แต่จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวฝรั่งพันธุ์มั่งคผลอุบลในคำรับที่ 7, 4 และ 8 คิดเป็น 7.22, 7.17 และ 7.11 ดอกตามลำดับ ส่วนบัวฝรั่งพันธุ์มั่งคผลอุบลในคำรับที่ 2 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.64 ก./กก.ดิน) คำรับที่ 3 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.75 ก./กก.ดิน) และคำรับที่ 1 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.97 ก./กก.ดิน) จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนต่ำสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคิดเป็น 5.05, 5.17 และ 5.33 ดอกตามลำดับ

ขนาดดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.4 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลอง ไม่มีผลให้จำนวนกลีบดอกของบัวฝรั่งพันธุ์มั่งคผลอุบลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวฝรั่งพันธุ์มั่งคผลอุบลในคำรับที่ 8 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาด

เส้นผ่าศูนย์กลางกลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.94 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้ขนาดดอกสูงสุดเท่ากับ 14.55 ซม. ส่วนบัวฝรั่งพันธุ์มั่งคดอุบลในตำรับที่ 3 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางกลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.75 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้ขนาดดอกต่ำสุดเท่ากับ 12.99 ซม.

จำนวนกลีบดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.4 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลอง ไม่มีผลให้จำนวนกลีบดอกของบัวฝรั่งพันธุ์มั่งคดอุบลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวฝรั่งพันธุ์มั่งคดอุบลในตำรับที่ 8 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางกลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.94 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้จำนวนกลีบดอกสูงสุดเท่ากับ 33.17 กลีบ ส่วนบัวฝรั่งพันธุ์ไคร้เกเตอร์ ๑ ในตำรับที่ 3 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางกลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.75 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้จำนวนกลีบดอกต่ำสุดเท่ากับ 31.25 กลีบ

จำนวนใบดี เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.4 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลอง มีผลให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือนของบัวฝรั่งพันธุ์มั่งคดอุบลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยบัวฝรั่งพันธุ์มั่งคดอุบลในตำรับที่ 9 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางกลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.67 ก./กก.ดิน) จะให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือนสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคิดเป็น 37.57 ใบ และไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวฝรั่งพันธุ์มั่งคดอุบล ในตำรับที่ 7, 6 และ 8 ซึ่งจะให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือนคิดเป็น 34.67, 33.55 และ 32.25 ใบ ตามลำดับ ส่วนบัวฝรั่งพันธุ์มั่งคดอุบลในตำรับที่ 1 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางกลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.97 ก./กก.ดิน), 3 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางกลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.75 ก./กก.ดิน), 4 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางกลาง 100 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.38 ก./กก.ดิน) และ 2 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางกลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.64 ก./กก.ดิน) จะให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือนต่ำสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคิดเป็น 19.44, 20.33, 21.74 และ 23.36 ใบตามลำดับ และไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวฝรั่งพันธุ์มั่งคดอุบลในตำรับที่ 5 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางกลาง 100 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.65 ก./กก.ดิน) ซึ่งให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือน คิดเป็น 26.20 ใบ แต่จะให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือนต่ำกว่าบัวฝรั่งพันธุ์มั่งคดอุบลในตำรับที่ 9 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จำนวนหน่อ เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.4 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลองมีผลให้ จำนวนหน่อ/กระถาง ของบัวฝรั่งพันธุ์มั่งคดอุบลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยบัวฝรั่งพันธุ์มั่งคดอุบลในตำรับที่ 9 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.67 ก./กก.ดิน) จะให้จำนวนหน่อ/กระถางสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคิดเป็น 12.00 หน่อ และไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวฝรั่งพันธุ์มั่งคดอุบลในตำรับที่ 6 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.08 ก./กก.ดิน), ตำรับที่ 4 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.38 ก./กก.ดิน), ตำรับที่ 7 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.70 ก./กก.ดิน), ตำรับที่ 5 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.65 ก./กก.ดิน), และ ตำรับที่ 8 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.94 ก./กก.ดิน) ซึ่งให้จำนวนหน่อ/กระถาง คิดเป็น 10.00, 9.30, 9.00, 8.70 และ 8.70 หน่อตามลำดับ แต่จะให้จำนวนหน่อ/กระถาง สูงกว่าบัวฝรั่งพันธุ์มั่งคดอุบลในตำรับที่ 2 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.64 ก./กก.ดิน) ตำรับที่ 3 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.75 ก./กก.ดิน) และตำรับที่ 1 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.97 ก./กก.ดิน) ซึ่งให้จำนวนหน่อ/กระถางต่ำสุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คิดเป็น 7.70, 7.00 และ 5.00 หน่อตามลำดับ

เนื่องจากบัวฝรั่งพันธุ์มั่งคดอุบลในแต่ละตำรับทดลองจะให้ขนาดดอกและจำนวนกลีบดอก ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การพิจารณาการเจริญเติบโตของบัวฝรั่งพันธุ์มั่งคดอุบลจึงให้ความสำคัญเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยเริ่มจากจำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน จำนวนใบเฉลี่ย/เดือน จำนวนหน่อ/กระถางตามลำดับ ซึ่งพบว่าบัวฝรั่งพันธุ์มั่งคดอุบลในตำรับที่ 6 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.08 ก./กก.ดิน) น่าจะให้ผลตอบแทนคุ้มค่าที่สุด เนื่องจากให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน (8.17 ดอก), จำนวนใบเฉลี่ย/เดือน (33.55 ใบ) และจำนวนหน่อ/กระถาง (10.00 หน่อ) สูง และไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวฝรั่งพันธุ์มั่งคดอุบล ที่ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ในตำรับที่ 9 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.67 ก./กก.ดิน) ซึ่งให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน (9.61 ดอก) จำนวนใบเฉลี่ย/เดือน (37.57 ใบ) จำนวนหน่อ/กระถาง (12.00 หน่อ) สูงสุดอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากการปลูกบัวฝรั่งพันธุ์มั่งคดอุปถในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. จะมีต้นทุนต่ำกว่าการปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม.

การทดลองที่ 5

บัวฝรั่งพันธุ์แกดคสโตน

อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูก และอัตราปุ๋ยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของบัวฝรั่งพันธุ์แกดคสโตน

อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลองที่มีผลต่อจำนวนใบดี จำนวนดอก ขนาดดอก และจำนวนกลีบดอกของบัวฝรั่งพันธุ์แกดคสโตนและผลการวิเคราะห์ทางสถิติ แสดงไว้ในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลองที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของบัวฝรั่งพันธุ์แกดคสโตน

ตำรับการทดลอง*	จำนวนใบดี เฉลี่ย/เดือน	จำนวนดอก เฉลี่ย/เดือน	ขนาดดอก (ซม.)	จำนวนกลีบ ดอก	จำนวนหน่อ/ กระถาง
1	21.52	5.55	10.10	25.00	7.30 c
2	19.13	5.89	11.12	23.00	7.70 c
3	20.63	4.50	9.32	22.00	9.70 bc
4	21.73	7.78	11.37	28.00	9.00 bc
5	24.88	7.00	10.36	23.00	10.00 abc
6	29.01	7.39	11.65	23.50	14.30 a
7	35.28	8.06	11.92	24.50	11.70 abc
8	26.47	8.44	11.40	23.00	12.30 ab
9	34.75	8.17	12.33	24.17	12.30 ab
F-test	57.80 ^{ns}	3.50 ^{ns}	1.85 ^{ns}	5.23 ^{ns}	5.26*
C.V.(%)	29.32	26.82	12.31	9.52	21.88

* ตำรับที่ 1 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 3.97 ก./กก. ดิน
ตำรับที่ 2 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 2.64 ก./กก. ดิน

คำรับที่ 3 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 1.75 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 4 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 2.38 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 5 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 1.65 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 6 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 1.08 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 7 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 1.70 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 8 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 0.94 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 9 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 0.67 ก./กก. ดิน

จำนวนดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.5 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึก
 ของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลอง ไม่มีผลให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนของบัวฝรั่งพันธุ์แก
 ลคสโตน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวฝรั่งพันธุ์แกลคสโตนในคำรับที่ 8 ซึ่งปลูกใน
 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.94 ก./กก.ดิน มี
 แนวโน้มให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน สูงสุดเท่ากับ 8.44 ดอก ส่วนบัวฝรั่งพันธุ์แกลคสโตนในคำรับที่ 3 ซึ่ง
 ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.75 ก./กก.ดิน มี
 แนวโน้มให้จำนวนดอกเฉลี่ย /เดือน ต่ำสุดเท่ากับ 4.5 ดอก

ขนาดดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.5 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของ
 ดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลอง ไม่มีผลให้จำนวนกลีบดอกของบัวฝรั่งพันธุ์แกลคสโตน
 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวฝรั่งพันธุ์แกลคสโตนในคำรับที่ 9 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูก
 ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.67 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้ขนาด
 ดอกสูงสุดเท่ากับ 12.33 ซม. ส่วนบัวฝรั่งพันธุ์แกลคสโตนในคำรับที่ 3 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาด
 เส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.75 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้ขนาดดอก
 ต่ำสุดเท่ากับ 9.32 ซม.

จำนวนกลีบดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.5 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึก
 ของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลอง ไม่มีผลให้จำนวนกลีบดอกของบัวฝรั่งพันธุ์แกลคส
 โตนแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวฝรั่งพันธุ์แกลคสโตนในคำรับที่ 4 ซึ่งปลูกในภาชนะ
 ปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.38 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้
 จำนวนกลีบดอกสูงสุดเท่ากับ 28.00 กลีบ ส่วนบัวฝรั่งพันธุ์แกลคสโตนในคำรับที่ 3 ซึ่งปลูกในภาชนะ

ปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.75 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้จำนวนกลีบดอกต่ำสุดเท่ากับ 22.00 กลีบ

จำนวนใบดี เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.5 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลองไม่มีผลให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือน ของบัวฝรั่งพันธุ์เกลดสโคน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวฝรั่งพันธุ์เกลดสโคนในคำรับที่ 7 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.7 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือน สูงสุดเท่ากับ 35.28 ใบ ส่วนบัวฝรั่งพันธุ์เกลดสโคนในคำรับที่ 2 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.64 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้ใบดีเฉลี่ย/เดือน ต่ำสุดเท่ากับ 19.13 ใบ

จำนวนหน่อ เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.5 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลอง มีผลให้จำนวนหน่อ/กระถาง ของบัวฝรั่งพันธุ์เกลดสโคนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวฝรั่งพันธุ์มั่งคดอุบลในคำรับที่ 6 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.08 ก./กก.ดิน) จะให้จำนวนหน่อ/กระถางสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคิดเป็น 14.30 หน่อ และไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวฝรั่งพันธุ์เกลดสโคนในคำรับที่ 8 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.94 ก./กก.ดิน), คำรับที่ 9 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.67 ก./กก.ดิน), คำรับที่ 7 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.70 ก./กก.ดิน) และคำรับที่ 5 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.65 ก./กก.ดิน) ซึ่งให้จำนวนหน่อ/กระถาง คิดเป็น 12.30, 12.30, 11.70 และ 10.00 หน่อตามลำดับ แต่จะให้จำนวนหน่อ/กระถาง สูงกว่าบัวฝรั่งพันธุ์เกลดสโคนในคำรับที่ 3 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.75 ก./กก.ดิน) คำรับที่ 4 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.38 ก./กก.ดิน) คำรับที่ 2 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.64 ก./กก.ดิน) และคำรับที่ 1 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.97 ก./กก.ดิน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คิดเป็น 9.70, 9.00, 7.70 และ 7.30 หน่อตามลำดับ โดยบัวฝรั่งพันธุ์เกลดสโคนทั้ง 4 คำรับดังกล่าวจะให้จำนวนหน่อ/กระถาง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และบัวฝรั่งพันธุ์เกลดสโคนในคำรับที่ 1 และ 2 จะให้จำนวนหน่อ/กระถาง ต่ำสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เนื่องจากบัวฝรั่งพันธุ์เกลดสโตนในแต่ละตำรับทดลอง จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน ขนาดดอก จำนวนกลีบดอกและจำนวนใบเฉลี่ย/เดือน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่จะให้จำนวนหน่อ/กระถางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การพิจารณาการเจริญเติบโตของบัวฝรั่งพันธุ์เกลดสโตนจึงให้ความสำคัญกับจำนวนหน่อ/กระถาง ซึ่งพบว่าบัวฝรั่งพันธุ์เกลดสโตนในตำรับที่ 6 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.08 ก./กก.ดิน) น่าจะให้ผลตอบแทนคุ้มค่าที่สุด เนื่องจากให้จำนวนหน่อ/กระถาง สูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 14.30 หน่อ

การทดลองที่ 6

บัวฝรั่งพันธุ์พิงค์เซนเซชัน

อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูก และอัตราปุ๋ยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของบัวฝรั่งพันธุ์พิงค์เซนเซชัน

อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลองที่มีผลต่อจำนวนใบเฉลี่ย จำนวนดอก ขนาดดอก และจำนวนกลีบดอกของบัวฝรั่งพันธุ์พิงค์เซนเซชันและผลการวิเคราะห์ทางสถิติ แสดงไว้ในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลองที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของบัวฝรั่งพันธุ์หิงค์เซนเซชัน

คำรับการทดลอง*	จำนวนใบสีเขียว/เดือน	จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน	ขนาดดอก (ซม.)	จำนวนกลีบดอก	จำนวนหน่อ/กระถาง
1	24.36 c	12.33 bc	10.79	23.72	9.00 c
2	26.44 bc	9.11 de	9.54	23.50	10.70 bc
3	24.84 c	8.17 e	9.93	22.33	11.00 bc
4	26.64 bc	12.11 c	10.83	23.33	13.30 abc
5	26.79 bc	11.50 cd	10.18	23.44	12.00 bc
6	33.55 ab	13.84 abc	10.85	24.50	12.30 bc
7	33.42 ab	15.83 a	11.00	23.83	12.30 bc
8	32.08 abc	13.67 abc	11.11	23.89	14.00 ab
9	35.05 a	15.22 ab	10.57	23.67	17.30 a
F-test	17.42*	2.58**	0.58 ^{ns}	0.84 ^{ns}	6.30*
C.V.(%)	14.27	12.94	7.21	3.90	20.16

* คำรับที่ 1 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 3.97 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 2 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 2.64 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 3 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 1.75 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 4 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 2.38 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 5 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 1.65 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 6 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 1.08 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 7 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 1.70 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 8 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 0.94 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 9 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 0.67 ก./กก. ดิน

จำนวนดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.6 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลอง มีผลให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนของบัวฝรั่งพันธุ์หิงค์เซนเซชันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติโดยบัวฝรั่งพันธุ์หิงค์เซนเซชันในคำรับที่ 7 (ปลูกใน

ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.70 ก./กก.ดิน) จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 15.83 ดอก และไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวฝรั่งพันธุ์พิงค์เซนเซชันในตำรับที่ 9 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.67 ก./กก.ดิน) ตำรับที่ 6 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.08 ก./กก.ดิน) และตำรับที่ 8 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.94 ก./กก.ดิน) ซึ่งให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนคิดเป็น 15.22, 13.84 และ 13.67 ดอกตามลำดับ แต่จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวฝรั่งพันธุ์พิงค์เซนเซชันในตำรับที่ 3, 2, 5, 4 และ 1 คิดเป็น 8.17, 9.11, 11.50, 12.11 และ 12.33 ดอกตามลำดับ โดยบัวฝรั่งพันธุ์พิงค์เซนเซชันในตำรับที่ 3 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.75 ก./กก.ดิน) จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนต่ำสุดและไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับ บัวฝรั่งพันธุ์พิงค์เซนเซชันในตำรับที่ 2 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.64 ก./กก.ดิน) แต่บัวฝรั่งพันธุ์พิงค์เซนเซชันในตำรับที่ 3 จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนต่ำกว่าตำรับที่ 5, 4 และ ตำรับที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ขนาดดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.6 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลอง ไม่มีผลให้จำนวนกลีบดอกของบัวฝรั่งพันธุ์พิงค์เซนเซชันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวฝรั่งพันธุ์พิงค์เซนเซชันในตำรับที่ 8 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.94 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้ขนาดดอกสูงสุดเท่ากับ 11.11 ซม. ส่วนบัวฝรั่งพันธุ์พิงค์เซนเซชันในตำรับที่ 2 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.64 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้ขนาดดอกต่ำสุดเท่ากับ 9.54 ซม.

จำนวนกลีบดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.6 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลอง ไม่มีผลให้จำนวนกลีบดอกของบัวฝรั่งพันธุ์พิงค์เซนเซชันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวฝรั่งพันธุ์พิงค์เซนเซชันในตำรับที่ 6 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.08 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้จำนวนกลีบดอกสูงสุดเท่ากับ 24.50 กลีบ ส่วนบัวฝรั่งพันธุ์พิงค์เซนเซชันในตำรับที่ 3 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.75 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้จำนวนกลีบดอกต่ำสุดเท่ากับ 22.33 กลีบ

จำนวนใบดี เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 6 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลอง มีผลให้จำนวน ใบดีเฉลี่ย/เดือนของบัวฝรั่งพันธุ์พิงค์เซนเซชันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยบัวฝรั่งพันธุ์พิงค์เซนเซชันในคำรับที่ 9 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.67 ก./กก.ดิน) จะให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือนสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคิดเป็น 35.05 ใบ และไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวฝรั่งพันธุ์พิงค์เซนเซชัน ในคำรับที่ 6, 7 และ 8 ซึ่งจะให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือนคิดเป็น 33.55, 33.42 และ 32.08 ใบตามลำดับ แต่จะให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือน สูงกว่าบัวฝรั่งพันธุ์พิงค์เซนเซชันในคำรับที่ 1 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.97 ก./กก.ดิน), คำรับที่ 3 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.75 ก./กก.ดิน), คำรับที่ 2 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.64 ก./กก.ดิน) คำรับที่ 4 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.38 ก./กก.ดิน) และคำรับที่ 5 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.65 ก./กก.ดิน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคิดเป็น 24.36, 24.84, 26.44, 26.64 และ 26.79 ใบตามลำดับ โดยที่บัวฝรั่งพันธุ์พิงค์เซนเซชันทั้ง 5 คำรับดังกล่าวจะให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและบัวฝรั่งพันธุ์พิงค์เซนเซชันในคำรับที่ 1 และ คำรับที่ 3 จะให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือนต่ำสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จำนวนหน่อ เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.6 จะพบว่าอิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลองมีผลให้ จำนวนหน่อ/กระถาง ของบัวฝรั่งพันธุ์พิงค์เซนเซชันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยบัวฝรั่งพันธุ์พิงค์เซนเซชันในคำรับที่ 9 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.67 ก./กก.ดิน) จะให้จำนวนหน่อ/กระถางสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคิดเป็น 17.30 หน่อ และไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวฝรั่งพันธุ์พิงค์เซนเซชันในคำรับที่ 8 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.94 ก./กก.ดิน)และคำรับที่ 4 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.38 ก./กก.ดิน) คิดเป็น 14.00 และ 13.30 หน่อตามลำดับ แต่จะให้จำนวนหน่อ/กระถางสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวฝรั่งพันธุ์พิงค์เซนเซชันในคำรับที่ 1, 2, 3, 5, 6 และ 7 คิดเป็น 9.00, 10.70, 11.00, 12.00, 12.30 และ 12.30 หน่อตามลำดับ โดยที่บัวฝรั่งพันธุ์พิงค์เซนเซชันทั้ง 6 คำรับดังกล่าวจะให้จำนวนหน่อ/กระถางไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และบัว

ฝรั่งพันธุ์พืงค์เซนเซชันในดำรับที่ 1 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.97 ก./กก.ดิน)จะให้จำนวนหน่อ/กระถางต่ำสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เนื่องจากบัวฝรั่งพันธุ์พืงค์เซนเซชันในแต่ละดำรับทดลองจะให้ขนาดดอกและจำนวนกลีบดอกไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน, จำนวนใบดี และจำนวนหน่อ/กระถางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การพิจารณาการเจริญเติบโตของบัวฝรั่งพันธุ์พืงค์เซนเซชันจึงให้ความสำคัญเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยเริ่มจากจำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือน และจำนวนหน่อ/กระถาง ตามลำดับ ซึ่งพบว่าบัวฝรั่งพันธุ์พืงค์เซนเซชันในดำรับที่ 6 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.08 ก./กก.ดิน) น่าจะให้ผลตอบแทนคุ้มค่าที่สุด เนื่องจากจะให้จำนวนหน่อ/กระถางในระดับปานกลางคือ 12.30 หน่อแต่จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน (13.84 ดอก) และ จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือน (33.55 ใบ) สูงและไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวฝรั่งพันธุ์พืงค์เซนเซชันที่ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ในดำรับที่ 7 และ 9 ซึ่งให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน (15.83 ดอก) และจำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือน (35.05 ใบ) สูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากการปลูกบัวฝรั่งพันธุ์พืงค์เซนเซชันในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. จะมีต้นทุนต่ำกว่าการปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม.

การทดลองที่ 7

บัวสายพันธุ์บัวขาว

อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูก และอัตราปุ๋ยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของบัวสายพันธุ์บัวขาว

อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละดำรับการทดลองที่มีผลต่อจำนวนใบดี จำนวนดอก ขนาดดอก และจำนวนกลีบดอกของบัวสายพันธุ์บัวขาวและผลการวิเคราะห์ทางสถิติ แสดงไว้ในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลองที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของบัวสายพันธุ์บัวขาว

ตำรับการทดลอง*	จำนวนใบเฉลี่ย/เดือน	จำนวนใบทั้งหมด/กระถาง	จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน	ขนาดดอก (ซม.)	จำนวนกลีบดอก
1	8.01 c	181.00 b	4.66 cd	12.45 bc	19.88
2	7.27 c	162.67 b	3.61 d	9.34 c	20.55
3	7.89 c	187.00 b	4.94 cd	14.04 ab	20.21
4	9.70 bc	213.00 ab	8.89 ab	15.58 ab	18.72
5	9.53 bc	208.00 ab	8.39 abc	15.03 ab	20.63
6	9.99 bc	219.67 ab	7.67 bc	15.30 ab	19.09
7	13.75 a	232.00 ab	11.89 a	16.18 ab	19.81
8	14.33 a	279.67 a	9.00 ab	15.42 ab	19.47
9	12.49 ab	266.33 a	11.61 ab	16.99 a	19.63
F-test	3.27**	1482.82*	4.45**	4.70*	0.64 ^{ns}
C.V.(%)	17.52	17.78	26.86	14.97	4.06

* ตำรับที่ 1 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 3.97 ก./กก. ดิน
 ตำรับที่ 2 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 2.64 ก./กก. ดิน
 ตำรับที่ 3 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 1.75 ก./กก. ดิน
 ตำรับที่ 4 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 2.38 ก./กก. ดิน
 ตำรับที่ 5 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 1.65 ก./กก. ดิน
 ตำรับที่ 6 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 1.08 ก./กก. ดิน
 ตำรับที่ 7 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 1.70 ก./กก. ดิน
 ตำรับที่ 8 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 0.94 ก./กก. ดิน
 ตำรับที่ 9 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 0.67 ก./กก. ดิน

จำนวนดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.7 จะพบว่าอิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลองมีผลให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน ของบัวสายพันธุ์บัวขาว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ โดยบัวสายพันธุ์บัวขาวในตำรับที่ 7 (ปลูกในภาชนะปลูก

ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.70 ก./กก.ดิน) จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน สูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 11.89 ดอกและไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากบัวสายพันธุ์บัวขาวในตำรับที่ 9, 8, 4 และ 5 คิดเป็น 11.61, 9.00, 8.89 และ 8.39 ดอกตามลำดับ แต่จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับบัวสายพันธุ์บัวขาวในตำรับที่ 2 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.64 ก./กก.ดิน), ตำรับที่ 1 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.97 ก./กก.ดิน), ตำรับที่ 3 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.75 ก./กก.ดิน) และตำรับที่ 6 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.08 ก./กก.ดิน) ซึ่งให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนคิดเป็น 3.61, 4.66, 4.94 และ 7.67 ดอกตามลำดับ โดยที่บัวสายพันธุ์บัวขาวในตำรับที่ 2 จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนต่ำสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวสายพันธุ์บัวขาวในตำรับที่ 1 และตำรับที่ 3

ขนาดดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.7 จะพบว่าอิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลอง มีผลทำให้ขนาดดอกของบัวสายพันธุ์บัวขาวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวสายพันธุ์บัวขาว ในตำรับที่ 9 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.67 ก./กก.ดิน) จะให้ขนาดดอกสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 16.99 ซม. และไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวสายพันธุ์ขาวอียิปต์ ในตำรับที่ 3-8 แต่จะให้ขนาดดอกสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับบัวสายพันธุ์บัวขาว ในตำรับที่ 2 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.64 ก./กก.ดิน) และตำรับที่ 1 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.97 ก./กก.ดิน) ซึ่งจะให้ขนาดดอกคิดเป็น 9.34 และ 12.45 ซม. ตามลำดับ โดยบัวสายพันธุ์บัวขาวในตำรับที่ 2 จะให้ขนาดดอกต่ำสุดและไม่แตกต่างจากบัวสายพันธุ์บัวขาวในตำรับที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จำนวนกลีบดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.7 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลอง ไม่มีผลให้จำนวนกลีบดอกของบัวสายพันธุ์บัวขาวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวสายพันธุ์บัวขาวในตำรับที่ 5 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.65 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้จำนวนกลีบดอกสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 20.63 กลีบ ส่วนบัวสายพันธุ์บัวขาวในตำรับที่ 4

ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.38 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้จำนวนกลีบดอกต่ำสุดเท่ากับ 18.72 กลีบ

จำนวนใบดี เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.7 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลอง มีผลให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือนของบัวสายพันธุ์บัวขาวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยบัวสายพันธุ์บัวขาวในคำรับที่ 8 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.94 ก./กก.ดิน) และคำรับที่ 7 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.70 ก./กก.ดิน) จะให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือนสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคิดเป็น 14.33 และ 13.75 ใบ ตามลำดับและไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวสายพันธุ์บัวขาว ในคำรับที่ 9 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.67 ก./กก.ดิน) ซึ่งให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือนเท่ากับ 12.49 ใบ แต่จะให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือน สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวสายพันธุ์บัวขาวในคำรับที่ 2 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.64 ก./กก.ดิน), คำรับที่ 3 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.75 ก./กก.ดิน), คำรับที่ 1 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.97 ก./กก.ดิน) คำรับที่ 5 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.65 ก./กก.ดิน) คำรับที่ 4 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.38 ก./กก.ดิน) และคำรับที่ 6 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.08 ก./กก.ดิน) คิดเป็น 7.27, 7.89, 8.01, 9.53, 9.70 และ 9.99 ใบตามลำดับ โดยที่บัวสายพันธุ์บัวขาวทั้ง 6 คำรับดังกล่าวจะให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและบัวสายพันธุ์บัวขาวในคำรับที่ 2, 3 และ 1 จะให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือนต่ำสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จำนวนใบทั้งหมด เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.7 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลอง มีผลให้จำนวนใบทั้งหมด/กระถางของบัวสายพันธุ์บัวขาวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยบัวสายพันธุ์บัวขาวในคำรับที่ 8 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.94 ก./กก.ดิน) และคำรับที่ 9 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.67 ก./กก.ดิน) จะให้จำนวนใบทั้งหมด/กระถางสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคิดเป็น 279.67 และ 266.33 ใบตามลำดับและไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวสายพันธุ์บัวขาวในคำรับที่ 7 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาด

เส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.70 ก./กก.ดิน) คำรับที่ 6 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.08 ก./กก.ดิน) คำรับที่ 4 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.38 ก./กก.ดิน) และ คำรับที่ 5 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.65 ก./กก.ดิน) ซึ่งให้จำนวนใบทั้งหมด/กระถาง คิดเป็น 232.00, 219.67, 213.00 และ 208.00 ใบตามลำดับ แต่จะให้จำนวนใบทั้งหมด/กระถาง สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวสายพันธุ์บัวขาวในคำรับที่ 2 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.64 ก./กก.ดิน), คำรับที่ 1 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.97 ก./กก.ดิน) และ คำรับที่ 3 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.75 ก./กก.ดิน) คิดเป็น 162.67, 181.00 และ 187.00 ใบตามลำดับ โดยบัวสายพันธุ์บัวขาวทั้ง 3 คำรับจะให้จำนวนใบทั้งหมด/กระถางต่ำสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เนื่องจากบัวสายพันธุ์บัวขาวในแต่ละคำรับทดลอง จะให้จำนวนกลีบดอกไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน, ขนาดดอก, จำนวนใบเฉลี่ย/เดือน และจำนวนใบทั้งหมด/กระถางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การพิจารณาการเจริญเติบโตของบัวสายพันธุ์บัวขาวจึงให้ความสำคัญเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยเริ่มจากจำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน, ขนาดดอก, จำนวนใบเฉลี่ย/เดือน และจำนวนใบทั้งหมด / กระถาง ตามลำดับ ซึ่งพบว่าบัวสายพันธุ์บัวขาวในคำรับที่ 4 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.38 ก./กก.ดิน) น่าจะให้ผลตอบแทนคุ้มค่าที่สุด เนื่องจากให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน (8.89 ดอก), ขนาดดอก (15.58 ซม.), จำนวนใบเฉลี่ย/เดือน (9.70 ใบ) และจำนวนใบทั้งหมด/กระถาง (213.00 ใบ) สูงและไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวสายพันธุ์บัวขาวที่ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ในคำรับที่ 7-9 ซึ่งให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน, ขนาดดอก, จำนวนใบเฉลี่ย/เดือน และจำนวนใบทั้งหมด/กระถาง สูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากการปลูกบัวสายพันธุ์บัวขาวในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. จะมีต้นทุนต่ำกว่าการปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ส่วนบัวสายพันธุ์บัวขาวในคำรับที่ 5 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.65 ก./กก.ดิน) แม้จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน, ขนาดดอก, จำนวนใบเฉลี่ย/เดือนและจำนวนใบทั้งหมด/กระถางไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวสายพันธุ์บัวขาวในคำรับที่ 4 แต่จะมีต้นทุนสูงกว่าเนื่องจากมีความลึกดินมากกว่าหรือใช้ดินปลูก(ดินผสมปุ๋ยคอก)ในปริมาณมากกว่าบัวสายพันธุ์บัวขาวในคำรับที่ 4

การทดลองที่ 8

บัวสายพันธุ์ชมพูชิลอน

อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูก และอัตราปุ๋ยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของบัวสายพันธุ์ชมพูชิลอน

อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลองที่มีผลต่อจำนวนใบดี จำนวนดอก ขนาดดอก และจำนวนกลีบดอกของบัวสายพันธุ์ชมพูชิลอนและผลการวิเคราะห์ทางสถิติ แสดงไว้ในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลองที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของบัวสายพันธุ์ชมพูชิลอน

ตำรับการทดลอง*	จำนวนใบดี เฉลี่ย/เดือน	จำนวนใบทั้งหมด/ กระถาง	จำนวนดอก เฉลี่ย/เดือน	ขนาดดอก (ซม.)	จำนวนกลีบ ดอก
1	8.59 d	173.67 d	5.83 b	11.43	20.67
2	8.91 d	188.33 d	5.89 b	10.38	19.67
3	9.58 d	209.00 d	6.50 b	11.23	19.97
4	11.08 d	214.67 cd	7.83 b	11.70	20.33
5	15.20 bc	272.67 a-d	8.94 ab	12.70	20.13
6	12.55 dc	244.33 b-d	8.50 ab	12.15	19.89
7	16.65 ab	308.00 a-c	11.39 a	11.90	19.75
8	20.37 a	343.33 a	11.78 a	11.86	20.89
9	17.92 ab	328.33 ab	11.72 a	12.80	20.44
F-test	4.59 ^{ns}	2713.37 ^{**}	3.22 ^{**}	2.56 ^{ns}	0.49 ^{ns}
C.V.(%)	15.95	20.54	20.59	13.56	3.48

* ตำรับที่ 1 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 3.97 ก./กก. ดิน
 ตำรับที่ 2 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 2.64 ก./กก. ดิน
 ตำรับที่ 3 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 1.75 ก./กก. ดิน
 ตำรับที่ 4 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 2.38 ก./กก. ดิน
 ตำรับที่ 5 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 1.65 ก./กก. ดิน

คำรับที่ 6 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 1.08 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 7 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 1.70 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 8 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 0.94 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 9 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 0.67 ก./กก. ดิน

จำนวนดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.8 จะพบว่าอิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึก
 ของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลองมีผลให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน ของบัวสายพันธุ์ชมพูชิล
 ลอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวสายพันธุ์ชมพูชิลลอนในคำรับที่ 8 (ปลูกในภาชนะ
 ปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.94 ก./กก.ดิน) คำรับที่ 9 (ปลูก
 ในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.67 ก./กก.ดิน) และ
 คำรับที่ 7(ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.70 ก./
 กก.ดิน) จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน สูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคิดเป็น 11.78, 11.72 และ 11.39
 ดอกตามลำดับและไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากบัวสายพันธุ์ชมพูชิลลอนในคำรับที่ 5 และ 6
 ซึ่งให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน 8.50 และ 8.94 ดอกตามลำดับ แต่จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนสูงกว่าอย่างมี
 นัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับบัวสายพันธุ์ชมพูชิลลอนในคำรับที่ 1 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาด
 เส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.97 ก./กก.ดิน), คำรับที่ 2(ปลูกในภาชนะ
 ปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.64 ก./กก.ดิน), คำรับที่ 3(ปลูก
 ในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.75 ก./กก.ดิน) และ
 คำรับที่ 4 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.38
 ก./กก.ดิน) ซึ่งให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนต่ำสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คิดเป็น 5.83, 5.89, 6.50 และ
 7.83 ดอก ตามลำดับ

ขนาดดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.8 จะพบว่าอิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของ
 ดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลอง ไม่มีผลให้จำนวนกลีบดอกของบัวสายพันธุ์ชมพูชิล
 ลอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวสายพันธุ์ชมพูชิลลอนในคำรับที่ 9 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูก
 ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.67 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้
 ขนาดดอกสูงสุดเท่ากับ 12.80 ซม. ส่วนบัวสายพันธุ์ชมพูชิลลอนในคำรับที่ 2 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูก
 ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.64 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้ขนาด
 ดอกต่ำสุดเท่ากับ 10.38 ซม.

จำนวนกลีบดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.8 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลอง ไม่มีผลให้จำนวนกลีบดอกของบัวสายพันธุ์ชมพูชิลอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวสายพันธุ์ชมพูชิลอนในคำรับที่ 8 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.94 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้จำนวนกลีบดอกสูงสุดเท่ากับ 20.89 กลีบ ส่วนบัวสายพันธุ์ชมพูชิลอนในคำรับที่ 2 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.64 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้จำนวนกลีบดอกต่ำสุดเท่ากับ 19.67 กลีบ

จำนวนใบดี เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.8 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลอง มีผลให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือนของบัวสายพันธุ์ชมพูชิลอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยบัวสายพันธุ์ชมพูชิลอนในคำรับที่ 8 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.94 ก./กก.ดิน) จะให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือนสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 20.37 ใบ และไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวสายพันธุ์ชมพูชิลอน ในคำรับที่ 9 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.67 ก./กก.ดิน) และคำรับที่ 7 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.70 ก./กก.ดิน) ซึ่งให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือนเท่ากับ 17.92 และ 16.65 ใบตามลำดับ แต่จะให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือน สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวสายพันธุ์ชมพูชิลอนในคำรับที่ 1-6 คิดเป็น 8.59, 8.91, 9.58, 11.08, 12.55 และ 15.20 ใบตามลำดับ โดยบัวสายพันธุ์ชมพูชิลอนในคำรับที่ 1(ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.97 ก./กก.ดิน) จะให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือนต่ำสุดและไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวสายพันธุ์ชมพูชิลอนในคำรับที่ 2, 3, 4 และ 6 แต่จะให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือนต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวสายพันธุ์ชมพูชิลอนในคำรับที่ 5 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.65 ก./กก.ดิน)

จำนวนใบทั้งหมด เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.8 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลอง มีผลให้จำนวนใบทั้งหมด/กระถางของบัวสายพันธุ์ชมพูชิลอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวสายพันธุ์ชมพูชิลอนในคำรับที่ 8 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.94 ก./กก.ดิน) จะให้จำนวนใบทั้งหมด/กระถางสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 343.33 ใบ และไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวสายพันธุ์ชมพูชิลอนในคำรับที่ 9 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาด

เส้นผ่าศูนย์กลางกลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.67 ก./กก.ดิน) คำรับที่ 7 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.70 ก./กก.ดิน) และคำรับที่ 5 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.65 ก./กก.ดิน) คิดเป็น 328.33, 308.00 และ 272.67 ใบตามลำดับ แต่จะให้จำนวนใบทั้งหมด/กระถาง สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวสายพันธุ์ชมพูชิลอนในคำรับที่ 1, 2, 3, 4 และ 6 ตามลำดับ โดยบัวสายพันธุ์ชมพูชิลอนทั้ง 5 คำรับดังกล่าวจะให้จำนวนใบทั้งหมด/กระถาง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และบัวสายพันธุ์ชมพูชิลอนในคำรับที่ 1 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.97 ก./กก.ดิน) จะให้จำนวนใบทั้งหมด/กระถางต่ำสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เนื่องจากบัวสายพันธุ์ชมพูชิลอนในแต่ละคำรับทดลอง จะให้ ขนาดดอก และจำนวนกลีบดอก ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน, จำนวนใบเฉลี่ย/เดือน และจำนวนใบทั้งหมด/กระถางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การพิจารณาการเจริญเติบโตของบัวสายพันธุ์ชมพูชิลอนจึงให้ความสำคัญเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยเริ่มจาก จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน, จำนวนใบเฉลี่ย/เดือน และจำนวนใบทั้งหมด / กระถาง ตามลำดับ ซึ่งพบว่าบัวสายพันธุ์ชมพูชิลอนในคำรับที่ 5 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.65 ก./กก.ดิน) น่าจะให้ผลตอบแทนคุ้มค่าที่สุด เนื่องจากให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน (8.94 ดอก), และจำนวนใบทั้งหมด/กระถาง (272.67 ใบ) สูงและไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวสายพันธุ์ชมพูชิลอนที่ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ในคำรับที่ 8 ซึ่งให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน, และจำนวนใบทั้งหมด/กระถางสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคิดเป็น 11.78 ดอกและ 343.33 ใบตามลำดับ เนื่องจากการปลูกบัวสายพันธุ์ชมพูชิลอนในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. จะมีต้นทุนต่ำกว่าการปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม.

การทดลองที่ 9

บัวสายพันธุ์เรดเฟลอร์

อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูก และอัตราปุ๋ยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของบัวสายพันธุ์เรดเฟลอร์

อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลองที่มีผลต่อจำนวนใบเฉลี่ย จำนวนดอก ขนาดดอก และจำนวนกลีบดอกของบัวสายพันธุ์เรดเฟลอร์และผลการวิเคราะห์ทางสถิติ แสดงไว้ในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลองที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของบัวสายพันธุ์เรคแพลร์

ตำรับการทดลอง*	จำนวนใบดี เฉลี่ย/เดือน	จำนวนใบทั้งหมด/ กระถาง	จำนวนดอก เฉลี่ย/เดือน	ขนาดดอก (ซม.)	จำนวนกลีบ ดอก
1	7.13 c	124.00 c	2.66 e	11.36 bc	28.00
2	7.19 c	138.33 c	3.78 de	11.09 c	26.50
3	7.65 c	167.00 bc	2.89 de	10.83 c	26.75
4	10.39 bc	180.33 bc	7.11 b-d	14.72 a-c	27.17
5	10.38 bc	171.00 bc	6.06 c-e	14.74 a-c	29.00
6	9.25 bc	164.33 bc	5.00 c-e	14.15 a-c	27.25
7	14.42 a	218.00 ab	8.89 a-c	16.58 ab	26.44
8	12.33 ab	184.33 bc	10.44 ab	18.45 a	25.57
9	15.34 a	253.67 a	11.94 a	15.16 a-c	25.80
F-test	3.21**	982.85**	5.20**	7.57*	7.68**
C.V.(%)	17.14	17.62	34.92	19.48	10.28

* ตำรับที่ 1 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 3.97 ก./กก. ดิน
 ตำรับที่ 2 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 2.64 ก./กก. ดิน
 ตำรับที่ 3 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 1.75 ก./กก. ดิน
 ตำรับที่ 4 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 2.38 ก./กก. ดิน
 ตำรับที่ 5 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 1.65 ก./กก. ดิน
 ตำรับที่ 6 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 1.08 ก./กก. ดิน
 ตำรับที่ 7 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 1.70 ก./กก. ดิน
 ตำรับที่ 8 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 0.94 ก./กก. ดิน
 ตำรับที่ 9 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 0.67 ก./กก. ดิน

จำนวนดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.9 จะพบว่าอิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลองมีผลให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน ของบัวสายพันธุ์เรคแพลร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ โดยบัวสายพันธุ์เรคแพลร์ในตำรับที่ 9 (ปลูกในภาชนะ

ปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.67 ก./กก.ดิน) จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน สูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 11.94 ดอกและไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์ในตำรับที่ 8 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.94 ก./กก.ดิน) และ ตำรับที่ 7 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.70 ก./กก.ดิน) คิดเป็น 10.44 และ 8.89 ดอกตามลำดับ แต่จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์ในตำรับที่ 1 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.97 ก./กก.ดิน), ตำรับที่ 3 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.75 ก./กก.ดิน), ตำรับที่ 2 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.64 ก./กก.ดิน) และตำรับที่ 6 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.08 ก./กก.ดิน), ตำรับที่ 5 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.65 ก./กก.ดิน) และตำรับที่ 4 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.38 ก./กก.ดิน) ซึ่งให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนคิดเป็น 2.66, 2.89, 3.78, 5.00, 6.06 และ 7.11 ดอก ตามลำดับ โดยที่บัวสายพันธุ์เรดแฟลร์ในตำรับที่ 1 จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนต่ำสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์ในตำรับที่ 2-6

ขนาดดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.9 จะพบว่าอิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลอง มีผลทำให้ขนาดดอกของบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์ในตำรับที่ 8 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.94 ก./กก.ดิน) จะให้ขนาดดอกสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 18.45 ซม. และไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์ในตำรับที่ 7, 9, 5, 4 และ 6 ซึ่งให้ขนาดดอกคิดเป็น 16.58, 15.16, 14.74, 14.72 และ 14.15 ซม. ตามลำดับแต่จะให้ขนาดดอกสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับบัวสายพันธุ์บัวขาว ในตำรับที่ 3 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.75 ก./กก.ดิน), ตำรับที่ 2 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.64 ก./กก.ดิน) และตำรับที่ 1 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.97 ก./กก.ดิน) คิดเป็น 10.83, 11.09 และ 11.36 ซม. ตามลำดับโดยบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์ใน

ตำรับที่ 2 และ 3 จะให้ขนาดดอกต่ำสุดและไม่แตกต่างจากบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์ในตำรับที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จำนวนกลีบดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.9 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลองไม่มีผลให้จำนวนกลีบดอกของบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์ในตำรับที่ 5 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.65 ก./กก.มีแนวโน้มให้จำนวนกลีบดอกสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 29.00 กลีบ ส่วนบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์ในตำรับที่ 8 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.94 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้จำนวนกลีบดอกต่ำสุดเท่ากับ 25.57 กลีบ

จำนวนใบดี เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.9 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลอง มีผลให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือนของบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์ในตำรับที่ 9 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.67 ก./กก.ดิน) และตำรับที่ 7 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.70 ก./กก.ดิน) จะให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือนสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคิดเป็น 15.34 และ 14.42 ใบ ตามลำดับและไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์ในตำรับที่ 8 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.94 ก./กก.ดิน) ซึ่งให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือนเท่ากับ 12.33 ใบ แต่จะให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือน สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์ในตำรับที่ 1 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.97 ก./กก.ดิน), ตำรับที่ 2 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.64 ก./กก.ดิน), ตำรับที่ 3 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.75 ก./กก.ดิน), ตำรับที่ 6 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.08 ก./กก.ดิน), ตำรับที่ 5 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.65 ก./กก.ดิน) และตำรับที่ 4 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.38 ก./กก.ดิน) คิดเป็น 7.13, 7.19, 7.65, 9.25, 10.38 และ 10.39 ใบตามลำดับ โดยที่บัวสายพันธุ์เรดแฟลร์ทั้ง 6 ตำรับดังกล่าวจะให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์ในตำรับที่ 1, 2 และ 3 จะให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือนต่ำสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จำนวนใบทั้งหมด เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.9 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลอง มีผลให้จำนวนใบทั้งหมด/กระถางของบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติโดยบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์ในตำรับที่ 9 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.67 ก./กก.ดิน) จะให้จำนวนใบทั้งหมด/กระถางสูงสุด 253.67 ใบและไม่แตกต่างจากบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์ในตำรับที่ 7 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.70 ก./กก.ดิน) ซึ่งให้จำนวนใบทั้งหมด/กระถางเท่ากับ 218.00 ใบ แต่จะให้จำนวนใบทั้งหมด/กระถางสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์ในตำรับที่ 1 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.97 ก./กก.ดิน), ตำรับที่ 2 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.64 ก./กก.ดิน), ตำรับที่ 6 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.08 ก./กก.ดิน), ตำรับที่ 3 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.75 ก./กก.ดิน), ตำรับที่ 5 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.65 ก./กก.ดิน), ตำรับที่ 4 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.38 ก./กก.ดิน) และตำรับที่ 8 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.94 ก./กก.ดิน) ซึ่งให้จำนวนใบทั้งหมด/กระถาง คิดเป็น 124.00, 138.33, 164.33, 167.00, 171.00, 180.33 และ 184.33 ใบตามลำดับ โดยบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์ในตำรับที่ 1 และตำรับที่ 2 จะให้จำนวนใบทั้งหมด/กระถางต่ำสุดและไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์ในตำรับที่ 3-7

เนื่องจากบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์ในแต่ละตำรับทดลอง จะให้จำนวนกลีบดอกไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน, ขนาดดอก, จำนวนใบตติเฉลี่ย/เดือน และจำนวนใบทั้งหมด/กระถางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การพิจารณาการเจริญเติบโตของบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์จึงให้ความสำคัญเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยเริ่มจากจำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน, ขนาดดอก, จำนวนใบตติเฉลี่ย/เดือน และจำนวนใบทั้งหมด / กระถาง ตามลำดับ ซึ่งพบว่าบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์ในตำรับที่ 7 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.70 ก./กก.ดิน) น่าจะให้ผลตอบแทนคุ้มค่าที่สุด เนื่องจากให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนสูง(8.89 ดอก)และไม่แตกต่างจากบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์ในตำรับที่ 9 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.67 ก./กก.ดิน) ซึ่งให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติ และยังให้ขนาดดอกสูง (16.58 ซม.) และไม่แตกต่างจากบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์ในดำรับที่ 8 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 120 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 0.94 ก./กก.ดิน) ซึ่งให้ขนาดดอกสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังให้จำนวนใบเฉลี่ย/เดือนสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 14.42 ใบ และจำนวนใบทั้งหมด/กระถาง สูง (218.00 ใบ) และไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์ในดำรับที่ 9 ซึ่งให้จำนวนใบทั้งหมด/กระถางสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่บัวสายพันธุ์เรดแฟลร์ในดำรับที่ 7 จะมีต้นทุนต่ำกว่าดำรับที่ 8 และดำรับที่ 9 เนื่องจากมีความลึกดินต่ำกว่าหรือใช้ปริมาณดินปลูกน้อยกว่าบัวสายพันธุ์เรดแฟลร์ในดำรับที่ 8 และ 9

การทดลองที่ 10

บัวหลวงพันธุ์ตัดบงกช

อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของบัวหลวงพันธุ์ตัดบงกช

อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละดำรับการทดลองที่มีผลต่อจำนวนใบเฉลี่ย จำนวนดอก ขนาดดอก และจำนวนกลีบดอกของบัวหลวงพันธุ์ตัดบงกชและผลการวิเคราะห์ทางสถิติ แสดงไว้ในตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินและอัตราปุ๋ยในแต่ละดำรับการทดลองที่มีผลต่อ การเจริญเติบโตของบัวหลวงพันธุ์ตัดบงกช

ดำรับการทดลอง*	จำนวนใบเฉลี่ย/เดือน	จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน	ขนาดดอก (ซม.)
1	11.81	143.33	0.80 bc
2	13.34	138.67	0.67 c
3	10.94	129.67	1.93 a-c
4	12.22	139.00	2.73 a
5	12.81	146.33	2.67 a
6	11.29	136.33	2.07 ab
F-test	5.33 ^{ns}	696.94 ^{ns}	0.48*
C.V.(%)	19.14	19.01	38.43

- * คำรับที่ 1 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 6.54 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 2 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 3.27 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 3 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 2.30 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 4 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 3.40 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 5 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 1.89 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 6 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 1.63 ก./กก. ดิน

จำนวนดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.10 จะพบว่าอิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลอง มีผลทำให้ขนาดดอกของบัวหลวงพันธุ์สัตตบงกชแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวหลวงพันธุ์สัตตบงกชในคำรับที่ 4 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.40 ก./กก.ดิน) และคำรับที่ 5 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.89 ก./กก.ดิน) จะให้ขนาดดอกสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคิดเป็น 2.73 และ 2.67 ดอกตามลำดับ และไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวหลวงพันธุ์สัตตบงกชในคำรับที่ 6 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.63 ก./กก.ดิน) และคำรับที่ 3 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.30 ก./กก.ดิน) คิดเป็น 2.07 และ 1.93 ดอกตามลำดับ แต่จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับบัวหลวงพันธุ์สัตตบงกชในคำรับที่ 2 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.27 ก./กก.ดิน) และคำรับที่ 1 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 6.54 ก./กก.ดิน) คิดเป็น 0.67 และ 0.80 ดอกตามลำดับ โดยบัวหลวงพันธุ์สัตตบงกชในคำรับที่ 2 จะให้จำนวนดอกเฉลี่ยต่ำสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จำนวนใบดี เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.10 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลอง ไม่มีผลให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือน ของบัวหลวงพันธุ์สัตตบงกช แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวหลวงพันธุ์สัตตบงกชในคำรับที่ 2 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.27 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือน สูงสุดเท่ากับ 13.34 ใบ ส่วนบัวหลวงพันธุ์สัตตบงกชในคำรับที่ 3

ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.30 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้ใบเฉลี่ย/เดือน ต่ำสุดเท่ากับ 10.94 ใบ

จำนวนใบทั้งหมด เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.10 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละดำนับการทดลอง ไม่มีผลให้จำนวนใบทั้งหมด/กระถางของบัว หลวงพันธุ์ตัดบงกชแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวหลวงพันธุ์ตัดบงกชในดำรับที่ 5 ซึ่ง ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.89 ก./กก.ดิน มี แนวโน้มให้จำนวนใบทั้งหมด/กระถางสูงสุดเท่ากับ 146.33 ใบ ส่วนบัวหลวงพันธุ์ตัดบงกชในดำรับที่ 3 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.30 ก./กก. ดิน มีแนวโน้มให้จำนวนใบทั้งหมด/กระถางต่ำสุดเท่ากับ 129.67 ใบ

เนื่องจากบัวหลวงพันธุ์ตัดบงกชในแต่ละดำรับทดลอง จะให้จำนวนใบเฉลี่ย/เดือนและ จำนวนใบทั้งหมด/กระถางไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การพิจารณาการเจริญเติบโตของบัวหลวงพันธุ์ตัดบงกชจึงให้ ความสำคัญกับจำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน ซึ่งพบว่าบัวหลวงพันธุ์ตัดบงกชในดำรับที่ 3 (ปลูกในภาชนะ ปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.30 ก./กก.ดิน) น่าจะให้ ผลตอบแทนคุ้มค่าที่สุด เนื่องจากให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนสูง (1.93 ดอก) และไม่แตกต่างจากบัวหลวง พันธุ์ตัดบงกชในดำรับที่ 5 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.89 ก./กก.ดิน) ซึ่งให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 2.67 ดอก เนื่องจากการปลูกบัวหลวงพันธุ์ตัดบงกชในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. จะมี ต้นทุนต่ำกว่าการปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม.

การทดลองที่ 11

บัวหลวงพันธุ์ตัดบงกช

อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของบัวหลวง พันธุ์ตัดบงกช

อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละดำรับการทดลองที่มีผล ต่อจำนวนใบเฉลี่ย จำนวนดอก ขนาดดอก และจำนวนกลีบดอกของบัวหลวงพันธุ์ตัดบงกชและผลการ วิเคราะห์ทางสถิติ แสดงไว้ในตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลองที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของบัวหลวงพันธุ์สัตตบพูน

คำรับการทดลอง*	จำนวนใบดี เฉลี่ย/เดือน	จำนวนดอก เฉลี่ย/เดือน	ขนาดดอก (ซม.)
1	16.21	199.00	2.87
2	17.23	216.67	1.20
3	20.55	210.00	1.27
4	14.59	197.67	2.33
5	18.37	247.67	2.27
6	23.10	246.00	2.20
F-test	12.98 ^{***}	876.50 ^{***}	0.72 ^{***}
C.V.(%)	19.64	13.49	41.83

* คำรับที่ 1 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 6.54 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 2 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 3.27 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 3 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 2.30 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 4 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 3.40 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 5 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 1.89 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 6 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 1.63 ก./กก. ดิน

จำนวนดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.11 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลอง ไม่มีผลให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนของบัวหลวงพันธุ์สัตตบพูนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวหลวงพันธุ์สัตตบพูนในคำรับที่ 1 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 6.54 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนสูงสุดเท่ากับ 2.87 ดอก ส่วนบัวหลวงพันธุ์สัตตบพูนในคำรับที่ 2 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.27 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนต่ำสุดเท่ากับ 1.20 ดอก

จำนวนใบดี เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.11 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลองไม่มีผลให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือน ของบัวหลวงพันธุ์

ตัดคบุษย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวหลวงพันธุ์ตัดคบุษย์ในตำรับที่ 6 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.63 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้จำนวนใบดกเฉลี่ย/เดือน สูงสุดเท่ากับ 23.10 ใบ ส่วนบัวหลวงพันธุ์ตัดคบุษย์ในตำรับที่ 4 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.40 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้ใบดกเฉลี่ย/เดือน ต่ำสุดเท่ากับ 14.59 ใบ

จำนวนใบทั้งหมด เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.11 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลอง ไม่มีผลให้จำนวนใบทั้งหมด/กระถางของบัวหลวงพันธุ์ตัดคบุษย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวหลวงพันธุ์ตัดคบุษย์ในตำรับที่ 5 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.89 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้จำนวนใบทั้งหมด/กระถางสูงสุดเท่ากับ 247.67 ใบ ส่วนบัวหลวงพันธุ์ตัดคบุษย์ในตำรับที่ 4 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.40 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้จำนวนใบทั้งหมด/กระถางต่ำสุดเท่ากับ 197.67 ใบ

เนื่องจากบัวหลวงพันธุ์ตัดคบุษย์ในแต่ละตำรับทดลอง ให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน, จำนวนใบดกเฉลี่ย/เดือน และจำนวนใบทั้งหมด/กระถางไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ บัวหลวงพันธุ์ตัดคบุษย์ในตำรับที่ 1 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 6.54 ก./กก.ดิน) จึงน่าจะให้ผลตอบแทนคุ้มค่าที่สุด เนื่องจากมีแนวโน้มที่จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนสูงสุดเท่ากับ 2.87 ดอก และมีต้นทุนต่ำสุดเพราะปลูกในภาชนะปลูกขนาดเล็กที่สุดคือมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. และใช้ดินปลูกน้อยที่สุดคือมีความลึกดิน 10 ซม.

การทดลองที่ 12

บัวหลวงพันธุ์บัวหลวงชมพู

อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของบัวหลวงพันธุ์บัวหลวงชมพู

อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละตำรับการทดลองที่มีผลต่อจำนวนใบดก จำนวนดอก ขนาดดอก และจำนวนกลีบดอกของบัวหลวงพันธุ์บัวหลวงชมพูและผลการวิเคราะห์ทางสถิติ แสดงไว้ในตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลองที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของบัวหลวงพันธุ์บัวหลวงชมพู

คำรับการทดลอง*	จำนวนใบตี่เฉลี่ย/เดือน	จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน	ขนาดดอก (ซม.)
1	11.95	166.00 ab	0.47 b
2	14.01	191.67 a	0.60 b
3	14.20	187.00 a	0.33 b
4	10.10	136.67 bc	1.27 ab
5	9.02	115.67 c	1.27 ab
6	12.71	162.00 a-c	2.00 a
F-test	6.27 ^{ns}	625.50 [*]	0.29 [*]
C.V.(%)	20.87	15.65	54.35

* คำรับที่ 1 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 6.54 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 2 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 3.27 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 3 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 2.30 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 4 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 3.40 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 5 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 1.89 ก./กก. ดิน
 คำรับที่ 6 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 1.63 ก./กก. ดิน

จำนวนดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.12 จะพบว่าอิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลอง มีผลทำให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนของบัวหลวงพันธุ์บัวหลวงชมพูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวหลวงพันธุ์บัวหลวงชมพูในคำรับที่ 6 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.63 ก./กก.ดิน) จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคิดเป็น 2.00 ดอก และไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวหลวงพันธุ์บัวหลวงชมพูในคำรับที่ 4 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.40 ก./กก.ดิน) และคำรับที่ 5 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.89 ก./กก.ดิน) ซึ่งให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนเท่ากันคิดเป็น 1.27 ดอก แต่จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวหลวง

พันธุ์บัวหลวงชมพูในดำรับที่ 3 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.30 ก./กก.ดิน) ดำรับที่ 2 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.27 ก./กก.ดิน) และดำรับที่ 3 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.30 ก./กก.ดิน) ซึ่งให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนต่ำสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคิดเป็น 0.33, 0.47 และ 0.60 ดอกตามลำดับ

จำนวนใบดี เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.12 จะพบว่าอิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละดำรับการทดลองไม่มีผลให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือน ของบัวหลวงพันธุ์บัวหลวงชมพูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวหลวงพันธุ์บัวหลวงชมพูในดำรับที่ 3 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.30 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือน สูงสุดเท่ากับ 14.20 ใบ ส่วนบัวหลวงพันธุ์บัวหลวงชมพูในดำรับที่ 5 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.89 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้ใบดีเฉลี่ย/เดือน ต่ำสุดเท่ากับ 9.02 ใบ

จำนวนใบทั้งหมด เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.12 จะพบว่าอิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละดำรับการทดลอง มีผลทำให้จำนวนใบทั้งหมด/กระถางของบัวหลวงพันธุ์บัวหลวงชมพูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวหลวงพันธุ์บัวหลวงชมพูในดำรับที่ 2 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.27 ก./กก.ดิน) และดำรับที่ 3 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.30 ก./กก.ดิน) จะให้จำนวนใบทั้งหมด/กระถางสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคิดเป็น 191.67 และ 187.00 ใบตามลำดับ และไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวหลวงพันธุ์บัวหลวงชมพูในดำรับที่ 1 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 6.54 ก./กก.ดิน) และดำรับที่ 6 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.63 ก./กก.ดิน) คิดเป็น 166.00 และ 162.00 ใบตามลำดับ แต่จะให้จำนวนจำนวนใบทั้งหมด/กระถางสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับบัวหลวงพันธุ์บัวหลวงชมพูในดำรับที่ 5 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.89 ก./กก.ดิน) และดำรับที่ 4 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.40 ก./กก.ดิน) คิดเป็น 115.67 และ 136.67 ใบตามลำดับ โดยบัวหลวงพันธุ์บัวหลวงชมพูในดำรับที่ 5 จะให้จำนวนใบทั้งหมด/กระถางต่ำสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เนื่องจากบัวหลวงพันธุ์บัวหลวงชมพูในแต่ละคำรับทดลอง จะให้จำนวน ใบสีเขียว/เดือน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนและจำนวนใบทั้งหมด/กระถางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การพิจารณาการเจริญเติบโตของบัวหลวงพันธุ์บัวหลวงชมพูจึงให้ความสำคัญกับจำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน และจำนวนใบทั้งหมด/กระถาง เป็นอันดับแรกและอันดับรองตามลำดับ ซึ่งพบว่าบัวหลวงพันธุ์บัวหลวงชมพูครั้งที่ 6 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.63 ก./กก.ดิน) น่าจะให้ผลตอบแทนคุ้มค่าที่สุด เนื่องจากให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 2.00 ดอก และให้จำนวนใบทั้งหมด/กระถางสูงคิดเป็น 162.00 ใบซึ่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวหลวงพันธุ์บัวหลวงชมพูในครั้งที่ 2 และ 3 ซึ่งให้จำนวนใบทั้งหมด/กระถาง สูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การทดลองที่ 13

บัวหลวงพันธุ์บัวหลวงขาว

อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของบัวหลวงพันธุ์บัวหลวงขาว

อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลองที่มีผลต่อจำนวนใบสีเขียว จำนวนดอก ขนาดดอก และจำนวนกลีบดอกของบัวหลวงพันธุ์บัวหลวงขาวและผลการวิเคราะห์ทางสถิติ แสดงไว้ในตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลองที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของบัวหลวงพันธุ์บัวหลวงขาว

คำรับการทดลอง	จำนวนใบสีเขียว/เดือน	จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน	ขนาดดอก (ซม.)
1	15.20	189.33	1.40 b
2	17.81	199.67	1.00 b
3	18.12	214.33	0.80 b
4	15.17	214.33	0.80 b
5	13.62	208.00	1.90 ab
6	17.45	253.00	2.90 a
F-test	11.82 ^{ns}	1339.89 ^{ns}	0.38 ^{**}
C.V.(%)	21.19	17.18	42.21

- * คำรับที่ 1 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 6.54 ก./กก. ดิน
- คำรับที่ 2 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 3.27 ก./กก. ดิน
- คำรับที่ 3 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 2.30 ก./กก. ดิน
- คำรับที่ 4 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. อัตราปุ๋ย 3.40 ก./กก. ดิน
- คำรับที่ 5 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. อัตราปุ๋ย 1.89 ก./กก. ดิน
- คำรับที่ 6 ภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. อัตราปุ๋ย 1.63 ก./กก. ดิน

จำนวนดอก เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.13 จะพบว่าอิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลอง มีผลทำให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนของบัวหลวงพันธุ์บัวหลวงขาวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ โดยบัวหลวงพันธุ์บัวหลวงขาวในคำรับที่ 6 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.63 ก./กก.ดิน) จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือน สูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคิดเป็น 2.90 ดอก และไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวหลวงพันธุ์บัวหลวงขาวในคำรับที่ 5 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 1.89 ก./กก.ดิน) ซึ่งให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนเท่ากับ 1.90 ดอก แต่จะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับบัวหลวงพันธุ์บัวหลวงขาวในคำรับที่ 3 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.30 ก./กก.ดิน) คำรับที่ 4 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 70 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.40 ก./กก.ดิน) คำรับที่ 2 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 15 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 3.27 ก./กก.ดิน) และ คำรับที่ 1 (ปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 10 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 6.54 ก./กก.ดิน) ซึ่งจะให้จำนวนดอกเฉลี่ย/เดือนต่ำสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คิดเป็น 0.80, 0.80, 1.00 และ 1.40 ดอกตามลำดับ

จำนวนใบดี เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.13 จะพบว่า อิทธิพลของขนาดภาชนะปลูก ความลึกของดินปลูกและอัตราปุ๋ยในแต่ละคำรับการทดลอง ไม่มีผลให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือน ของบัวหลวงพันธุ์บัวหลวงขาว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบัวหลวงพันธุ์บัวหลวงขาวในคำรับที่ 3 ซึ่งปลูกในภาชนะปลูกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 ซม. ความลึกดิน 20 ซม. ใส่ปุ๋ยอัตรา 2.30 ก./กก.ดิน มีแนวโน้มให้จำนวนใบดีเฉลี่ย/เดือน สูงสุดเท่ากับ 18.12 ใบ ส่วนบัวหลวงพันธุ์บัวหลวงขาวในคำรับที่ 5